UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk-odontologiske fakultet

Styre-sak: 52/13

Sak nr.: 11/2047

Møte: 12.06.13

Ny studieplan i medisin

Bakgrunn

Det vises til tidligere styresaker fra 2012 om ny studieplan i medisin, og føringer vedtatt av styret i januar 2012.

I arbeidet med ny medisinsk studieplan satte Fakultetsstyret ned to arbeidsgrupper fra april 2012. Arbeidsgruppe 1 fikk i oppgave å arbeide med studiets makrostruktur, mens Arbeidsgruppe 3 skulle utrede undervisnings- og læringsformer til bruk i studiet. For sammensetning og mandater, se: http://www.uib.no/mofa/om-fakultetet/ny-studieplan-for-medisinstudiet-ved-uib/prosjektorganisering

Begge gruppene leverte en foreløpig rapport ved nyttår 2013. Rapportene ble presentert for begge arbeidsgruppene og styringsgruppen i heldagsmøte 17.01.2013. Dekan og visedekan for utdanning presenterte arbeidsgruppenes rapporter for instituttene i instituttviser møter i februar.

AG1 la fram en makroplan for studiet, med en inndeling i en treårig bachelor- og en treårig masterdel. Gruppen har lagt fram en temaoversikt semester for semester. I forslaget legges det blant annet opp til perioder med casebasert klinisk læring, en økning i den kliniske utplasseringen, tutorgrupper og semesterprøver/eksamener.

AG3 la fram et forslag over lærings- og vurderingsformer der studentaktiviserende metoder står i fokus. Gruppen beskriver forskjellige tiltak for læring og vurdering som de mener vil fungere optimalt sammen. Teambasert læring er en metode som gruppen anbefaler. I tillegg foreslås kliniske smågrupper, forelesninger, ferdighetstrening, e-portefølje og bruk av e-læring.

Rapportene ble behandlet i møter i Styringsgruppen 18.01.2013 og 14.02.2013 (Vedlegg A).

Styringsgruppen uttalte:

«Styringsgruppens intensjon er at vi med felles arbeid skal lage en helhetlig studieplan, som gir en god og kvalitetssikret utdanning av leger. Legeyrket er et praktisk fag, som krever både kunnskap, praktiske ferdigheter, gode

kommunikasjonsferdigheter og evne til vurdering og resonnement. Kandidatene skal også utvikle gode holdninger, ha et bevisst forhold til etiske problemstillinger og ha god evne til empati. Samtidig skal vi utdanne kandidater til en akademisk grad, hvor kandidatene skal ha kjennskap til kunnskapshåndtering og forskningsmetode på et visst nivå. Det utgjør en utfordring å sikre at alle studentene utvikler tilstrekkelig kompetanse på alle disse områdene i løpet av et studium begrenset til 6 år. Vi skal sørge for at studentene er kvalifisert til å få autorisasjon etter endt studium, og vi skal utdanne med tanke på alle grener av legeyrket – både allmennleger, sykehusspesialister, paraklinikere og forskere.

Balansen mellom disse forskjellige aspektene ved legekompetansen vil alltid føre til diskusjon, og et godt resultat vil være avhengig av kompromisser og prioriteringer.»

Styringsgruppen var særlig opptatt av at de gode elementene i dagens studium skal tas vare på og videreutvikles, samtidig som oppmerksomheten på både akademisk kompetanse og profesjonsutvikling skal styrkes. Styringsgruppen pekte også på en del punkter i den foreløpige rapporten hvor det var ønskelig med nærmere vurderinger, og gav signaler om noen veivalg.

Styringsgruppen la opp til høringer i vårsemesteret 2013, og la opp til en slik milepæl i juni 2013 (vedlegg A):

«Det fremmes forslag til vedtak i Fakultetsstyret på

- studiets makrostruktur, inkludert en plan for arbeidet med detaljene i semestrene og med omfang og detaljert faglig innhold
- hovedprinsippene for vurdering i løpet av og ved slutten av studiet
- fremdriftsplanen for arbeidet med læringsformene: hva skal det arbeides videre med og hvordan skal det gjennomføres»

Status

Arbeidsgruppe 1

Styringsgruppen gav AG1 i februar 2013 en rekke oppdrag i det videre arbeidet med å ferdigstille forslaget til studieplan til sommeren 2013. Arbeidsgruppen melder at disse oppdragene har vært arbeidskrevende, og at noen av oppdragene har vært vanskelige å utføre eller gjøre ferdig. Blant annet er forslaget ikke diskutert på en systematisk måte med instituttene, og det er ikke opprettet et formelt samarbeid med Programutvalg for odontologiske fag med hensyn til første studieår. Forslaget er heller ikke diskutert med utdanningsansvarlige ved Helse Bergen. Arbeidsgruppens forslag blir levert ultimo juni 2013.

Arbeidsgruppe 3

AG3 fikk i oppdrag fra styringsgruppen om å lede et arbeid med utprøving av Team-basert læring. Her ble gruppen bedt om å identifisere to eller flere fagmiljøer eller emner for utprøving. Dette arbeidet er i gang, og det ligger an til at TBL blir prøvet ut i noen undervisningsmiljøer i studieåret 2013-14.

Arbeidsgruppene avslutter sitt arbeid til sommeren 2013. Etter juni 2013 vil arbeidet med undervisnings- og læringsformer fortsette i Programutvalg for medisin, gjerne supplert med medlemmer fra AG3 der det er hensiktsmessig.

Programutvalg for medisin har også oppnevnt en gruppe for profesjonalitetsutvikling, som ledes av prof. Edvin Schei. Denne gruppen har laget et kursopplegg for tidlig pasientkontakt for første studieår, som skal prøves som pilotprosjekt i kommende studieår. Dette opplegget er tenkt som et kurs i «Profesjonalitetssøylen», det ene av de to langsgående elementene som fremheves i studieplanen (se nedenfor).

De to søylene

I rapportene fra Arbeidsgruppe 1 er det beskrevet to langsgående, bærende temaer ved siden av det rene og tradisjonelle medisinsk-faglige. Disse skal hhv. ivareta utdanningen og utviklingen av den akademiske tilnærmingen til fag og kunnskap, og av profesjonelle holdninger og profesjonell adferd. Det er behov for en kjernegruppe som planlegger og ivaretar innholdet i hver av søylene. En slik gruppe er opprettet for profesjonalitetssøylen. Disse gruppene knyttes i planleggingsfasen til prosjektgruppen, og i driftsfasen til Programutvalg for medisin.

Akademisk søyle

I medisinutdanningen, som skal være på masternivå, er det viktig å klargjøre det akademiske løpet. Kunnskap om og kompetanse på vitenskapelige prinsipper, etikk og metode må være en del av våre læringsmål, og studieplanen må inneholde elementer hvor dette undervises og kompetansen blir vurdert. Vi bør ha sammenlignbare læringsmål på disse områdene i medisinstudiet og i andre masterstudier.

Det ligger i dette at studiet må inneholde en masteroppgave. Oppgaven kan innenfor hovedreglene for masterstudier være på 30 studiepoeng, og det er mulig at den etter søknad kan gjøres noe mindre (20 studiepoeng). Bachelordelen av studiet må ikke nødvendigvis inkludere en «bacheloroppgave». Slike elementer av selvstendig arbeid kan erstattes av en rekke mindre arbeider, slik som skriftlige oppgaver, laboratorierapporter etc. På denne måten gjøres det f.eks. i bachelorstudiene ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet.

Forskerlinjen planlegges opprettholdt etter dagens modell. Særskilt oppmerksomhet må være på koordineringen mellom den akademiske søylen og teoridelen av utdanningen i Forskerlinjen, og koordineringen mellom en masteroppgave og kravene til publikasjon i Forskerlinjen.

I en gruppe for en Akademisk søyle vil det naturlig være deltakere fra dagens arbeid med særoppgaven, forskerlinjen og PhD-utdanningen.

Profesjonalitetssøyle

Denne søylen vil ivaretas med en kombinasjon av enkelte kursopplegg i løpet av studiet og et langsgående opplegg med veiledete grupper / tutorgrupper. Et slikt kursopplegg blir gjennomført første gang i studieåret 2013-14 (se ovenfor).

Både de akademiske elementene og profesjonalitetsutvikling er naturlige å ta opp i et slikt langsgående opplegg. Det er også nære tilknytningspunkter mellom innholdet i de to søylene – det akademiske aspektet er uløselig forbundet med vårt profesjonalitetsbegrep.

Prosjektorganisering

Prosjektet Ny studieplan i medisin har hittil blitt ledet av fakultetsledelsen, med en styringsgruppe og arbeidsgrupper. I prosjektets neste fase er det viktig å samle arbeidet under én ledelse, og sette av ledelsesressurser til en krevende periode frem mot endelige beslutninger, detaljplanlegging og gjennomføring.

Prosjektorganisasjonen skal levere en studieplan som er detaljplanlagt, slik at det er laget et godt grunnlag for timeplanlegging og gjennomføring. Samtidig er fakultetet i en driftsfase, i det den nåværende studieplanen skal være i drift, og den nye studieplanen skal over i driftsfasen etter hvert som de enkelte delene detaljplanlegges. Det er derfor behov for parallelle og delvis overlappende prosjekt- og driftsorganisasjoner. Overgangsordninger og kollisjoner mellom nåværende og ny studieplan vil også kreve tett samarbeid mellom prosjekt- og driftsorganisasjon.

Programutvalg for medisin (PUM) og Prosjektgruppen for ny studieplan må arbeide synkronisert mot samme mål. Mange saker som naturlig hører hjemme i PUM, i det de gjelder nåværende studieplan, vil være rettet mot ny studieplan og må behandles i lys av denne. Det foreslås derfor at prosjektgruppen oppnevnes spesielt, men inngår i programutvalget, slik at programutvalget forsterkes med medlemmene i prosjektgruppen. Prosjektgruppens arbeid rapporteres i hvert ordinære møte i programutvalget.

Prosjektorganisasjon (2013 – 1.6.2016):

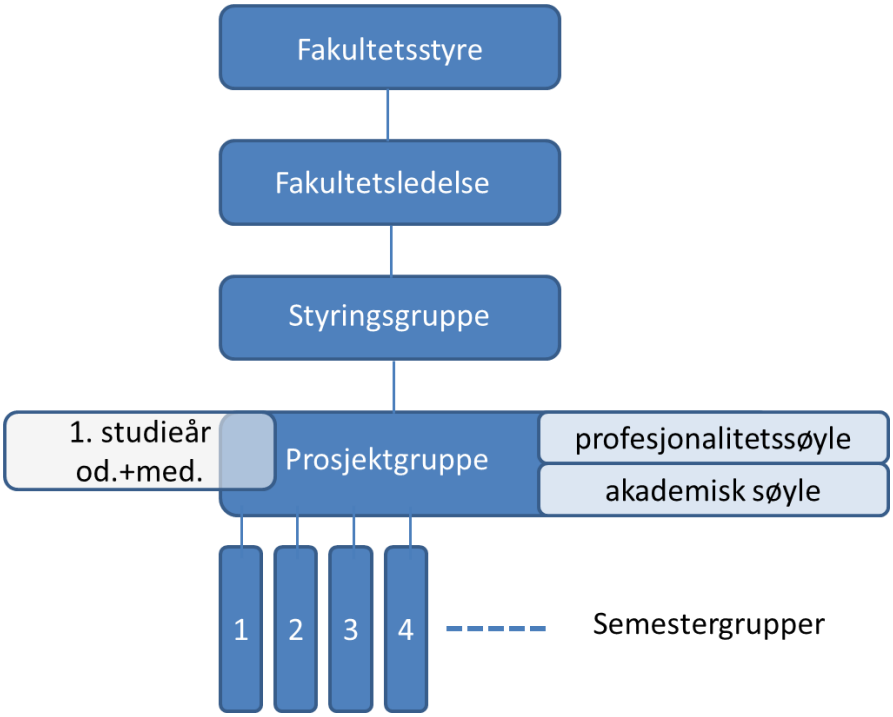

Driftsorganisasjon:

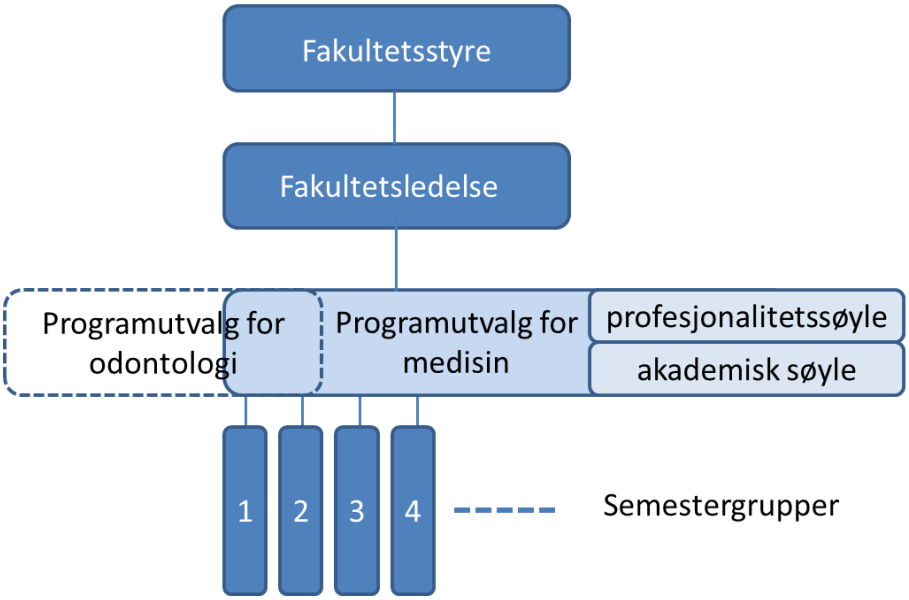

Styringsgruppe

Styringsgruppen for medisinsk studieplan var oppnevnt til sommeren 2013. Prosjektet skal fortsatt ha en styringsgruppe, som må gjenoppnevnes. Gruppen skal ledes av visedekan, og bestå av dekan, prodekan, fakultetsdirektør, leder av studieseksjonen og to studentrepresentanter. Styringsgruppen skal ivareta prosjektets organisering og ha tilsyn med fremdrift og forsvarlig rapportering.

Styringsgruppens mandat:
Gruppen skal koordinere prosessen og gjennom kommunikasjon med fakultetsledelse og prosjektgruppe sikre at arbeidet har god progresjon og foregår innenfor prosjektets rammer. Gruppen skal representere fakultetet i prosessen, og skal sikre at arbeidet er i tråd med fakultetets gjeldende strategi og med vedtak gjort av Fakultetsstyret. Gruppen skal også påse at økonomiske og ressursmessige konsekvenser av forslaget til ny studieplan utredes forsvarlig.

Prosjektgruppe

Det vil opprettes en prosjektgruppe og oppnevnes en prosjektleder. Prosjektgruppen skal ha begrenset størrelse, og ha representasjon fra flere institutter og fagfelt. Gruppen skal også ha representasjon fra vår største samarbeidspartner Haukeland Universitetssykehus / Helse Bergen, og fra studenter.

Prosjektleder vil rapportere til fakultetsledelsen ved visedekan. Fakultetsledelsen vil fremme forslag om beslutninger til styret.

Vesentlige endringer i studieplaner skal styrebehandles, mens justeringer, tilpasninger og løpende kvalitetsarbeid ikke krever dette. Det vil derfor være en løpende vurdering hvilke elementer i studieplanen som vil fremmes til styret for behandling, hvilke saker som må drøftes i fakultetsledelsen for beslutning, og hvilke saker der beslutning kan tas i prosjektgruppen.

Prosjektgruppen skal i prosjektperioden forsterke Programutvalg for medisin. Vesentlige endringer i lærings- og vurderingsformer som gjennomføres systematisk utover enkeltemner representerer vesentlige endringer i studiet, og må vurderes for styrebehandling. Prosjektgruppen knytter til seg Gruppe for profesjonalitetssøyle, og oppretter også Gruppe for akademisk søyle.

Sammensetning av prosjektgruppe:

1 leder
3 vitenskapelige medlemmer
1 administrativt medlem, med sekretærfunksjon
1 medlem oppnevnt av Helse Bergen
2 studenter

Prosjektgruppens mandat:
Prosjektgruppen skal utarbeide et forslag til ny medisinsk studieplan til fakultetsledelsen. I dette arbeidet skal gruppen gjennomføre formell høring av forslaget til ny studieplan som er utarbeidet av Arbeidsgruppe 1, og ha møter med instituttene ved fakultetet og med Helse Bergen. Forslaget skal utarbeides på bakgrunn av arbeidsgruppens forslag, styringsgruppens kommentarer, diskusjonene og høringssvarene, og skal gi grunnlag for det videre arbeidet med detaljplanlegging av de enkelte semestre.
Gruppen skal også foreslå sammensetning av semestergrupper for det videre arbeidet med detaljplanleggingen, og koordinere planleggingsarbeidet frem mot implementering av studieplanen. Gruppen skal fungere frem til alle semestre er detaljplanlagt. Dette arbeidet planlegges ferdig i juni 2016, med mulighet for justering.

Gruppe for første studieår

Første studieår skal i størst mulig grad være felles for medisin- og odontologistudiet. Prosjektgruppen skal opprette en gruppe for første studieår som består av tre representanter fra prosjektgruppen og tre representanter oppnevnt av Programutvalg for odontologi. Denne gruppen arbeider med første studieår for å lage en felles ramme. Gruppen arbeider i tett kontakt med prosjektgruppen, og gruppens forslag til 1. studieår skal være en del av prosjektgruppens leveranse 25. oktober 2013.

Semestergrupper

Semestergruppene settes sammen av fagansvarlige for de tema/emner som inngår i et semester. Sammensetningen er derfor avhengig av studieplanen. Hvert semester skal ha en semestergruppe, men hvis det er hensiktsmessig kan samme semestergruppe ha ansvar for flere semestre. En semesterleder kan lede flere semestergrupper.

I prosjektperioden skal semestergruppene utarbeide detaljplaner for sitt semester. Arbeidet skal ledes og koordineres av prosjektgruppen.

Arbeidet med de første semestrene må starte umiddelbart etter at studieplanen er vedtatt.

Personressurser

Administrativ støtte: Prosjektet disponerer administrativ koordinator. Denne oppgaven er tidsbegrenset til ca. 3 år, fulgt av en periode med reduserte oppgaver. Dette vil falle sammen med et økende behov for personressursen og kompetansen til administrative oppgaver ved Ferdighetssenteret.

Prosjektleder: En vitenskapelig ansatt vil engasjeres som prosjektleder. Arbeidet estimeres til 50-75 % stilling. Avhengig av person vil det være snakk om frikjøp fra andre oppgaver eller økning av stillingsandel ved fakultetet.

Øvrige ressurser

Driftsbudsjett for prosjektet må avsettes i fakultetets budsjettprosess. I tillegg til personellressurser har prosjektet behov for ressurser til

- reiser for å hente kompetanse
- møter
- kursavvikling
- invitasjon av kompetanse fra andre institusjoner til kurs
- opprettelse av nye undervisningstilbud
  - engasjement av studenter
  - utgifter ved bruk av andre arenaer (sykehjem, legekontorer)
- etablering og drift av tutorordning

Fremdriftsplan

Samarbeid med odontologistudiet

- 1. studieår: prosjektet må samarbeide med Programutvalg for odontologiske fag
- Omfanget avhenger av det som ligger i arbeidet fra Arbeidsgruppe 1
- Det dannes en egen gruppe for første studieår hvor PU for odontologiske fag er tungt representert
- Arbeidet er en del av Prosjektgruppens forslag

Høringsfase juli-september 2013

Fakultetsledelse

Forslaget fra Arbeidsgruppe 1 behandles i fakultetsledelsen

Institutter

Helseforetak

Eventuelt andre medisinske fakulteter

Prosjektgruppen har møter med institutter og helseforetak

Høringsfrist 15. september 2013

Studieplan – styrebehandling

Prosjektgruppens forslag leveres fakultetsledelsen 25. oktober 2013
Styringsgruppemøte ca. 1. november 2013
Fakultetsledelsens forslag 6. november 2013
Styrevedtak 20. november 2013

Semestergrupper

Foreslås av fakultetsledelsen innen 6. november 2013
Starter arbeidet ved styrevedtaket 20. november 2013

Detaljplanlegging – timeplaner

Semestergruppe(r) for første og andre semester prioriteres
Ferdigstilling innen 1. mars 2014 for 1. semester
Studieadministrasjon ved institutter og fakultet får en viktig rolle
Timeplan for 2. semester ferdigstilles innen 15. oktober 2014
Detaljplaner for 3.-6. semester leveres innen 1. juni 2015
Detaljplaner for 7.-12. semester leveres innen 1. juni 2016

Milepælsplan

1.7.2013: Forslag fra AG1 sendes til høring (ansvarlig: fakultetsledelsen)
ca. 15.8.2013: Prosjektgruppen oppnevnes
ca. 25.8.2013: Styringsgruppemøte
Behandling av fremdriftsplan og føringer for prosjektarbeidet
15.9.2013: Frist for formell høring
25.10.2013: Prosjektgruppens forslag til fakultetsledelsen og Styringsgruppen
ca. 1.11.2013: Styringsgruppemøte, hel dag
6.11.2013: Fakultetsledelsens forslag til studieplan
6.11.2013: Fakultetsledelsens forslag til semestergrupper
20.11.2013: Fakultetsstyresak
21.11.2013: Formell start av arbeidet i semestergruppene for 1. studieår
1.3.2014: Ferdig timeplan for 1. semester og detaljplan for 2. semester
ca. 15.4.2014: Styringsgruppemøte, evaluering av fremdrift
ca. 15.8.2014: Oppstart for 1. kull i ny studieplan
ca. 15.11.2014: Styringsgruppemøte, evaluering av oppstart
15.10.2014: Ferdig timeplan for 2. semester
1.6.2015: Detaljplaner for 3.-6. semester
1.6.2016: Detaljplaner for 7.-12. semester. Offisiell prosjektavslutning.

Forslag til vedtak:

Det oppnevnes en prosjektorganisasjon som beskrevet i saksforelegget.

Dekan får fullmakt til å oppnevne en prosjektgruppe. Gruppen arbeider videre med forslaget fra Arbeidsgruppe 1 med hensyn til styringsgruppens innspill, og arbeider etter mandat og milepælsplan i saksforelegget.

Forslag til studieplan legges frem for styret i november 2013.